

Előfizetési árak:

están vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Állami szocializmus.

Debreczen, november 20.

A hasonszenvi gyógymód alkalmazását a szociális kérdésben a múlt században már megkísérelte néhány társadalmi reformátor, de sikertelenül. Az eredeti gondolatok hazájában, Franciaországban most ugyanezt az orvoslási módot maga az állam vette kezébe. Millerand, a szocialista miniszter vélte feltalálni a bölcsesség követ és megteremtette a kötelező szocializmust, vagyis a munka és tőke viszonyának rendezését a hivatalosan elismert munkástrálykok útján. Sikeres ez az eszme a gyakorlatban, vagy ez is a többi jóakaratu reformok sorsára jut: nem jósolgatjuk; annyi azonban bizonyos, hogy az eszme ily formájában eléggé tetszetős és ha a kórlatok közé szoritott munkásmozgalmak ezáltal egészen új szabályos formát nyernek, Millerand valóságos csodaszert talált fel s az utókor őt az emberiség jóltevői között fogja emlegetni.

A francia törvényhozás elé terjesztett javaslat ugyanis kifejezetten megállapítja a sztrájk hivatalos formáját nemcsak, hanem megállapítja az arra való kötelezettséget is. A választott bíróságok

fognak dönteni a munkások és munkaadók közötti kérdésben. Minden gyári vagy ipari vállalatnál, mely ötven munkást vagy többet alkalmaz, kötelezik magukat a munkások arra, hogy magukat alávetik a meghatározott esetekben a választott bíróságok ítéletének. A sztrájkot a munkások szabályszerű szavazással határozhatják el és a ki szavazás nélkül kezdett sztrájkban részt vesz, az fogsággal és pénzbüntetéssel sújtatik. Minden héten megismétlik a szavazást szükség esetében és a szavazás által elhatározott sztrájk az összes munkásokra kötelező. Az állam által alkalmazott munkásokra is ugyanezen szabályok alkalmazandók és az egyszer kimondott választott bírósági határozat fél esztendeig érvényes.

A munka tehát állami felügyelet és ellenőrzés alatt áll, de annak szabadságát korlátozni nem kívánja az állam, hanem elismeri, hogy a termelésnek a tőkével egyenrangú tényezője.

Ez elmélet szerint semmi szükség sincsen a forradalomra, mely haszontalan vagyoni és emberáldozatot követel, mert a társadalmi reformok a békés fejlődés útján így elérhetők s a fokozatos reform által a munkásosztály hely-

zetén sokkal könnyebben lehet segíteni.

A tőkének jogát, mely magát kartellek vagy trusteeok által kívánja megvédeni, elismerjük, viszont el kell ismernünk a munka jogát, mely szövetkezés útján segít magán s e szövetkezésnek állami szervezet ad az új elmélet, mely szervezet megakadályozza a sztrájkoknál eddig tapasztalt visszaéléseket s azoknak határozott formát ad s megmenti az egyéni tulajdont azon károsításoktól, melyeket annak az eddigi munkászavargások okoztak, de ugyanekkor a munkások megélhetési viszonyait megjavítja, alkalmat adván a munkásnak arra, hogy ha megvan a lehetősége a munkabérjavításnak vagy egyéb feltételek kedvezőbbé változtatásának, azt társulás, egyöntetű s törvényes eljárás mellett a maga rendes útján érthessék el.

A társadalmi kérdés elintézésének ez a módja egy új tényezőt hoz be a gazdasági életbe és ha az beválik, kiindulási pontja lehet a világszerte uralkodó gazdasági válság megszüntetésének.

S mi, kik az internacionális munkásmozgalmaktól távol állunk, alig tudjuk megérteni a Franciaországban kezdeményezett reform keresztülvihetőségét.

TÁRCZA

A büntény.

Irtá: Jean Reibrach.

I.

A huszonhárom éves Antoine Joubert tanító volt egy nagyon szegény faluban. Rá nézve a legszebb és legcsábítóbb asszony Fraymondné volt, egy fiatal özvegy, a ki a férje halála óta ebben a faluban élt egy öreg nőrokonánál.

Legelőször azért támadt rokonszenv a lelkükben egymás iránt, mert mind a ketten úgy érezték, hogy számkivetésben élnek. De ez a rokonszenv annál jobban növekedett, minél jobban megismerték egymást. Antoine igénytelen külsejű, csuf és sánta kis emberke volt s épen ezért soha el nem árulta volna, hogy a tiszta barátság kívül egyebet is érez a szép özvegy iránt. Heléne pedig, talán csupa szájalomból, több anyai gyöngédséget tanusított Antoine iránt, mint szeretetet.

Szerelmük olyan volt, mint a hamu alatt lappangó parázs: nem tört ki, de azért melegítette szívüket.

Antoine nyugtalanokodva látta, hogy Heléne arca egyre sápadtabb s a szemei is meg vannak dagadva, mintha sokat sirna. Észrevette azt is, hogy Heléne mindig nagyon szomorúan mosolyog és sokat sóhajt, mintha valami titkos bánata volna. Kérdezni azonban nem mert semmit; meg-

várta, míg Heléne szükségét érezte a vigasztalásnak és maga mondott el mindent.

A férje, akit nagyon szeretett, szerencsétlen vállalatokba elegyedett, amelyekben minden vagyonát elvesztette, még a felesége hozományát is és végül kétségbeesésében megölte magát. Heléne most azért élt a férje rokonánál, mert ez az öreg asszony, hogy az unokaöccse házasságát biztosítsa, olyan szerződést kötött vele, hogy minden vagyonát neki ajándékozta, csak a hasznélvezetet kötve ki magának. Mivel Fraymond gyermek nélkül halt meg, az öreg asszony után mindent az özvegyének, Helénének kellett örökölnie. Ez az öreg asszony azonban valósággal gyűlölte Helénet s őt okolta Fraymond haláláért is. Mivel tudta, hogy mindent ez az asszony fog örökölni utána, akit annyira gyűlöl: mindent elkövetett, hogy Helénet zaklassa és kinozza.

II.

Fraymondné helyzete egyre tühretetlenebbé vált; éjjel-nappal folyton sirnia kellett. Antoine tőle telhetőleg igyekezett vigasztalni; azt mondotta, hogy majd csak vége lesz a szenvedéseinek; az öreg asszony már elmúlt nyolczvan éves, — végre is csak nem élhet örökké! S aztán kétségtelen az is, hogy minél öregebb lesz, annál inkább csillapodik a haragja; ha majd nagy beteg lesz, akkor majd látni fogja, hogy másra nem számíthat, mint Helénere s a szeretetlejes ápolás talán majd ki is fogja békiteni azzal, akit most ellenségének tart.

Fraymondné csak lehajtott a fejét és hallgatott. Ő már nem tudott remélni.

Hónapok multak el s az öreg asszony még jobban kinozta Helénet, mint azelőtt. Minél jobban közeledett a halálhoz, annál jobban növekedett a gyűlölete.

Antoine látta, hogy Heléne mindennap sápadtabb és megtörtebb; már szinte úgy látszott, hogy nem győzi a küzdelmet annyi ideig, mint az a nyolczvan éves öreg asszony. Heléne folyton kesergett, hogy a férje halála után a családi összeköttetéseknek révén miért nem keresett valami foglalkozást.

Egy este, amikor Antoine szokása szerint eljött hozzá látogatába, Heléne sirva, de határozott hangon így szólt hozzá:

— Holnap elmegyek innen, — nem tehetek egyebet.

Antoine elsápadt; érezte, hogy Heléne nélkül nem tudna élni, hogy holnapután már kétségbe volna esve, ha Helénet nem láthatná. Igyekezett őt megnyugtanni azzal, hogy az öreg asszony talán már néhány hónap mulva meghal...

— Nehány hónap mulva én is meghalok, ha itt maradok, — szólt Heléne keserűen.

— De ha az öreg asszony már egy hónap mulva meghal? Ha holnap vagy még az éjjel meghal?

Heléne főlshajtott:

— Ah, ha így volna!

De csakhamar hozzátette:

— Nem szabad ilyet még gondolni se! Ez nagy bűn! Nem szabad kívánnunk senkinek a halálát se.

Bárminő eredménye lesz is e kezdeményezésnek, mindenesetre érdemes arra, hogy a kérdés megoldását figyelemmel kísérjük. Szociális ábrándozók minden időben akadtak, kik megvalósíthatlan eszmék gyakorlati keresztülvitelét tűzték ki életük feladatául s hosszú fáradozások után arról győződtek meg, hogy életük egy haszontalan küzdelem volt egy téveszme szolgáltatásban s hogy csalfa lidérczfény után futottak, mely őket a mélységbe vezette. Ily ábrándozók az emberiség szánalmára érdemesek, mert ideális gondolkodásuk ezéja az emberiség helyzetének javítása volt.

A francia szocialista miniszter javaslata nem jár ugyan elérhetetlen ábrándok után, de kérdés, hogy annak életbeléptetése után nem fog-e kiderülni, hogy a sztrájkok állami felügyelet alatti rendezése csak egygyel szaporította számát a felesleges intézményeknek.

A költségvetési vita. A képviselőház az eddigi megállapodások szerint november hó 24-én tartandó ülésén kezdi meg az 1901. évi állami költségvetésnek általánosságban való tárgyalását. Ha az általánosságban való tárgyalással hamarosan végeznek is, a részletes vita előreláthatólag beenyulik a jövő évbe s így a kormány kénytelen lesz az indennitást kérni a törvényhozástól.

Az adminisztráció egyszerűsítése. A kormány az új ülészek folyamán már betérjeszti a képviselőháznak az adminisztráció egyszerűsítésére vonatkozó törvényjavaslatot, melynek előmunkálatait most végzik a belügyminiszteriumban.

A sopronmegyei szabadelvű párt. A sopronvármegyei szabadelvű párt a hét folyamán elnökválasztó gyűlést tart. Elnökké gróf Széchenyi Manót, a volt Felsőszék

mélye körüli minisztert választják meg, aki a hozzáintézett kérdésre kijelentette, hogy hajlandó a párt elnökségét elfogadni.

Az új aera.

Debreczen, november 20.

A képviselőház új ülészaka megnyílik csak azért, hogy mielőbb bezáruljon, mert — a mint értesülünk, — nagyobb jelentőségű munkásságot nem igen fog kifejtteni. A jövő év tavaszán fognak az új választások megejtetni s mivel a választások feletti kuriai bíraskodás hatását most fogjuk első ízben tapasztalni, kétségtelen, hogy változások fognak beállni a politikai pártok számarányában. Bizonyos izgatottság már most is észlelhető különösen a közjogi ellenzék részéről, mely a néppártban erős versenytársára talált a volt nemzeti párt helyett s azt hisszük, hogy nem minden alap nélkül kombinálunk, ha azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy a közjogi ellenzék rovására fog a néppárt itt-ott csekélyebb arányú hódítást tenni.

Ezt a kis pártot Szilágyi Dezső abban a megtiszteltetésben részesítette, hogy vele hosszasan foglalkozott s ebből sokan azt következtették, hogy a nagy debatteur maga is szükségét látta a néppárt vehemens támadása ellen a védekezést. Az igaz, hogy egyéb sikerekre e megtisztelő leveretésnél aztán a kis pártocskák nem hivatkozhatik, de minél kisebb a szerencséje, annál nagyobb a merészsége s feltehető, hogy ezzel a vakmerő és tolakodó modorával a gyengébb elemekre bizonyos hatást fog gyakorolni.

Hogy a hatás el nem marad, azt abból a dezolátságból is következtethetjük, melyet a függetlenségi és negyvennyolcas párt különböző elemei felmutatnak. Ennek a pártnak soha sem volt még képviselő választások küszöbén oly kedvezőtlen helyzete, mint most, mert az egység és az elvi közösség a

pártból teljesen hiányzik és nemcsak elvi, hanem személyi különbségek is akadályozzák a közjogi ellenzék különféle árnnyalataiban, hogy sikeres akciókat fejthesenek ki.

Annál tömörebb s egységesebb a szabadelvű párt. Nem is olyan régen jóslgatták az ellenzéken, hogy a nemzeti párt beolvasztásával a szabadelvű párt a trójai falovat fogadta be kebelébe, mely előbb-utóbb a visszavonásra s a bomlásra vezet.

Ezek a jóslások azonban csupán ellenzéki pium desideriumoknak bizonyultak, mert ma úgy állunk, hogy a Széll Kálmán hatalmas szelleme oly erős kapcsolatot létesített a különböző elemek között, melyet a kívülről operáló néhány disszidens elszakítani nem képes. A miniszterelnök teljesen tájékozva van a párt különféle elemeinek állásponjtjáról, azok vezérférfiaival teljesen összhangban s a legbensőbb egyetértésben áll. Ez az összhang és egyetértés záloga annak, hogy a közelgő választások alkalmával a szabadelvű párt votumai fognak túlnyomó számban az urnákból kikerülni s hogy csekély, számot nem tévő differenciáktól eltekintve, az ország nagy többsége ismét a szabadelvű párt mellett fog nyilatkozni.

A nemzet többsége ugyanis meg van győződve arról, hogy az ország érdekében áll, mikép az a békés munka, melyet kormányunk a Széll Kálmán vezetése alatt megkezdett, tovább folytattassék és meg van győződve arról is, hogy a meglevő pártok egyike sem volna képes a nemzet bizalmát megnyerni, annál kevésbé az uralkodót, ki az utóbbi időben többször adta jelét annak, hogy a Széll Kálmán vezetésével teljesen meg van elégedve. A Széll Kálmán kormánya és pártja a béke jegyében született, abban működik és pedig oly sikerrel, melyre a választások alkalmával szerénytelenség nélkül hivatkozhatik. Ezt a békés

S kezét nyújtott Antoinének :
— Isten vele, — szölt szomorúan — holnap már nem leszek itt.

Antoine föluggrott, mintha hirtelen az eszébe jutott volna valami s így szölt :

— Isten vele!

Nem bírt tovább Heléne társaságában maradni, komoran lehajtotta a fejét a mellére s elment.

III.

Másnap reggel Fraymondné kopogtatta az öreg asszony ajtaján, hogy az elutazását bejelentse neki. A kopogtatásra semmi választ sem kapott. A cseléd azt mondta, hogy az urnője még nem kelt föl.

A cseléd benyitott a szobába, de azonnal elsikoltotta magát és kirohant.

Az öreg asszony nagy vértócsában feküdt az ágyon s kés volt a mellében. Heléne azonnal Antoinera gondolt és elájult.

Mikor magához tért, látta, hogy az öreg asszony szobájának az ablaka nyitva volt, kétségtelen, hogy a gyilkos ott menekült el. Aztán eszébe jutott, hogy Antoine milyen komoly arccal bucsuzott el tőle az előtte való nap. Minden, minden arra vallott, hogy ő a gyilkos! Az a szerencsétlen annyira szerette őt, hogy gyilkos lett érte.

S a mint ezt elgondolta, lelkének a nyugtalansága egyre növekedett. Ő érette követte el a bűntényt s így ő is felelős érette! Ha elég erős lett volna ahhoz, hogy a szenvedéseit titokban tartsa, ha nem tūrt volna, hogy a szerencsétlen fiatal ember részvéte és barátsága szerelemmé fejlődjék, akkor most ez a szörnyű dolog nem történt volna meg.

A faluban ezalatt természetesen nagy nyugtalanság támadt, sőt már azt is elmegették, hogy csak a tanító lehet a gyilkos, mert az éjjel őt látták az öreg asszony háza körül.

Heléne nem törődött semmivel, hanem egyenesen az iskola felé indult. Antoine ott állott az ablaknál, sápadtan s úgy látszott, hogy csak őt várja.

— Szerencsétlen! Mit csinált?! — szölt Heléne.

Antoine az asszony tekintete előtt le-sütötte a szeméit :

— Meg kellett halnia ezen az éjszakán. Maga most már meg van mentve!

— De maga?! Maga meg el van veszve!

— Az nekem már ugyis mindegy... És mosolygott. Majd félénken fölemelte a tekintetét és szelíden így szölt :

— Megbocsát?

Heléne anyai szeretettel megölelte :

— Szegény gyermekem!

Ebben a perczben a nép, élén egy csendőrrel, betört az iskolába.

— De asszonyom, — kiáltott valaki a csendőr mögött — hiszen ez a gyilkos.

— Nem úgy van — szölt Heléne nyugodtan — mind a ketten gyilkosok vagyunk!

Emlékezés.

— Guy de Maupassant. —

A hatalmas novellista élete vége felé nagyfokú idegességben szenvedett. Akkortájt történt, a mikor a Gymnaseban La Musotte-ot adták, a melyet a költő Jacques Normannal

együttesen dramatizált. Gyakran veszett össze König Viktorral, a Gymnase igazgatójával és végül levelet is irt neki, hogy nem akar színházról semmit sem tudni. Ha a La Musotte szerzőjének munkásságát elveszti, oda van népszerűsége, a publikum rokonszenve és vele az anyagi eredmény. „Minden kicsiny novellám — mondá — nagy sikert biztosított a színházak; 120 novellám ugyanannyi fényes estét szerzett neki és ennek a dícsőségnek az alapján épült fel sok év hatalma. Nos, most mindennek vége.”

— Azt hiszem, hogy itt baj van már, — ssölt e levél olvasásakor a direktor.

Ekkortájt egész lénye, minden viselkedése furesa volt. Néha végtelen ambícióval, gyönyörrel dolgozott, másszor valami kimondhatatlan fásultság, tehetetlen kedélytelenség szállta meg és hosszú időn át nem vett a kezébe tollat. Ilyenkor menekült az emberek elől ki a „távol, szabad, kék tengerre.”

Kevéssel a Musotte színrehozatala előtt találkozott vele Bardon kultuszminiszter előszobájában. Maupassant akkor már Gustave Flaubert ajánlása következtében a miniszterium tisztviselője volt.

Ő elmerült a remek szönyeg nézésébe és megszólításomra csak néhány percz mulva felelt.

— Épen abban fáradok, a miben ön; arra akarom kérni a minisztert, hogy egy talentumos írónak, a ki rég rászolgált a kitüntetésre, a becsületrendet adományozza.

— Tudja, — szöltam én ekkor — én

munkát méltányolni fogja a nemzet s a választásokkal a szabadelvűséghez ragaszkodásáról ujjal bizonyosságot teend.

A kínai háboru.

— Expressztudósítás. —

Budapest, nov. 19.

A kínaiak háborus készülődéseiről hoz hirt három távirat. Az egyik szerint York ezredes kisebb számu kínai lovassággal találkozott, melyet egy nagyobb kínai haderő utóvédjének tartanak. Egy másik szerint három kínai tábornok 23,000 emberrel Csili tartomány határa körül mozog, hogy megakadályozza a szövetségesek előnyomulását. A harmadik távirat szerint egy francia hadoszlop összeütközött egy csapat boxerrel, kik közül három századot megöltek.

A washingtoni kormány megbizta Conger követet, hogy ő maga állapítsa meg a büntetés nagyságát, melyet a bűnösökön kell végrehajtani és e tekintetben függetlenítse magát a többi béketárgyalóktól.

Li Hung-Csang tudatta a szövetségesek megbizottaival, hogy Tuan herceg Niuhsziahziengbe szökött. Az idegen követek azonban folytatják a tanácskozásokat a bűnösök megbüntetésére nézve. A halálbüntetés helyett most azt a legszigorubb büntetést követelik, melyet a kínai törvények megengednek.

Az újabb hírekről a következő táviratok számolnak be:

Berlin, november 19. Waldensee gróf táviratozza Pekingből:

York ezredes hadoszlopa e hó 14-én elérte a Pekingtől északnyugatra a nagy fal mellett levő Csatán helységet, a hol előtte való este kínai lovasság volt, a melyet nagyobb haderő utóvédjének tartanak.

London, november 19. A Daily Telegraph-nak jelentik 17-iki kelettel, hogy három kínai tábornok 23 000 emberrel Csili tartomány határa mentén mozog, hogy a szövetségesek nyugat felé való továbbnyomulását megakadályozza.

Páris, november 19. A Havas-ügynökség jelenti Pekingből 17-iki kelettel:

A Pekingből e hó 6 án elindult francia hadoszlop Tunlingba érkezett és megszállotta a császári sirokat. A hadoszlop

harcba keveredett a boxerekkel, akik közül három századot megöltek vagy harczképtelenné tettek. A francziáknak nem volt veszteségek.

London, november 19. A Standard-nak táviratozzák Washingtonból, hogy Conger pekingi követ azt az utasítást kapta a kormánytól, hogy maga határozza meg, milyen büntetést követeljen az Egyesült-Államok kormánya a bűnös kínai hivatalnokokra.

London, nov. 19. A Timesnak jelentik Pekingből 15-iki kelettel, hogy Li-Hung-Csang arról értesítette a követeket, hogy Tuan herceg Niuhsziahziengbe menekült. Az idegen követek most megint a kínai hercegek és hivatalnokok megbüntetéséről tanácskoznak. A hivatalnokok most a halálbüntetés helyett a legszigorubb büntetést követelik, a melyet a kínai törvény ismer, a mellett feledek, hogy a hercegek nem tartoznak a közönséges jog rendelkezései alá. A déli tartományokból nyugtalanító hírek érkeznek.

Ugyanennek a lapnak jelentik Sanghaiból 16-iki kelettel:

Hír szerint Knappe német főkonzul Pekingből kapott távirati utasításra utazott Nankingba. Németország azzal a tervvel foglalkozik, hogy Nankingban német konzulátust állít. Knappe valószínűleg szóba fogja hozni azt a tényt is, hogy Szinganfuba még folyton küldenek élelmiszereket.

Ezerkilencszázban.

De Montontour marsalné levele de Mezuer elnökéhez:

Ön, kedvesem, most egy szerfölyt sajátosság történetet fog hallani: egy álom történetét, mely, tudja Isten mikép, helyet talált agyamban. Ha valaki, miként én, vidéken lakik és a lelke nincs az udvar ezer eseményével elfoglalva, akkor a legbohóbb ábrándképek támadnak benne. E látomások befolyásolták álmomat és ebből származott az az álom, melyet az elmúlt éjjel átéltem.

Egy kuruzsló vetődött a kastélyba, ki mindenféle dolgokat kínált vásárlásra, még olyan orvosságot is, a minőt a törökök szoktak készíteni és mely, mint bizonyítottam, egészsé-

Hiába emlegettem neki, hogy Alfréd de Musset, Victor Hugo, Balzac, Angier, Sardou, Dumas, mind alávetették magukat ezeknek a formalításoknak. Ő megmaradt elhatározásánál:

— Nem akarok a bizottságon át jutni a szinpadra. Nem akarom, hogy a bizottság hozzászóljon a darabomhoz, csak önnel akarom a dolgot elintézni.

Hiába erőlködtem, nem tudtam meggyőzni kívánságának lehetetlen voltáról.

— Szabályaink pedig ilyenformán megfosztanak attól a dicsőségtől — szoltam én erre — hogy Guy de Maupassant darabját szinpadra vigyem.

— Ezzel én nem elégszem meg — felelt ő — ragaszkodom a darab előadásához. Ön egyedül fogja azt elolvasni. A terv készen van; öszre meg is írom és télen előadathatja.

Szemében villogott a dacz és hangjában valami szokatlan rekedtség volt. Beláttam, hogy ez neki fix ideája. S ezután hirtelen másra tért át és panaszosan említette, hogy a szüret rossz volt, a szőlő a kengázól egészen meg van mérgezve.

Bucsuzáskor csak annyit mondott:

— Összel elhozom önnek a darabot: de ismétlem, semmi bizottság!

— Csak meglegyen a darab — feleltem én.

... És többé nem láttam Maupassant.

Jules Claressi,
a Comédie Française igazgatója.

ges álmat szerez az embernek. Phélippeane, ki nagy vegyész és a szépitőszerek előállításához nagyon ért, megnyugtatóit, hogy a kínált orvosság nem tartalmaz mérget, hogy kipróbálta és használatra ajánlja álmatlanságom ellen.

Este tehát egy könnyű vacsora után bevettem egy kanállal az orvosságból. Elég jól ízlett, ámbár valami sajátságos mellékíze volt. Erre visszavonultam hálószobámba és csakhamar mély álomba merültem.

Hirtelen nagy rémület fogott el, mert úgy éreztem, hogy valami ösmeretlen erő villámgyorsan ragadott tova. Kinyitottam szememeit és a mit most láttam, azt nem fogom többé elfeledni.

Egy dobozfélében találtam magam, mely szürke szövettel volt bélelve. E doboz oly gyorsan haladt a vidéken, mintha a mesebeli tündér kocsija lett volna, kit tüzetihányó sárkányok röpitenek végig a mindenségen.

Alig tértem a feletti ijedségemből magamhoz, hogy ilyen különös fogaton utaztam, a midőn ez nagy zökkenéssel megállt. Bosszusan tekinttem ki, hogy a kocsist megszidjam, a miért előkelő hölgy iránt ily kevés figyelmet tanusit. De nem kis zavarba jöttem, a midőn láttam, hogy nem egyedül vagyok, hanem témérdek hasonló járműből egész sereg ember ugrál ki, oly emberek, a kik — őszintén megvallva — nem látszottak előkelőknek és nagyon furesán voltak öltözve.

Képzelsen csak férfiakat, a kik tetőtől talpig szorosan testhez tapadó ruhába voltak öltözve, hasonlóképen az olasz pojáozákhöz. Eszembe jutott, hogy ha az ilyen ruha divatba jönne, sok görbe lábú ember nem kérne belőle. Többek között de Rez kardlábára gondoltam. A tábornokot elragadná az új divat.

A nők öltözete kedves és pikáns volt. Szoknyáik ugyan barketből, gyapjuból és más olcsóbb anyagból készültek, de oly csinnal és művészettel, mintha tündérújjak készítették volna.

Míg én e sajátságos látványt néztem, a jármű elé fogott sárkány egy iszonyut füttyentett, mire hegyen-völgyön és országokon keresztül ujra kezdődött a hajsza, úgy, hogy csaknem elállt a lélegzetem a rémületől.

Egyszerre koromsötétség vett körül és e szavakkal ébresztettek fel:

— Kiszállni!

A többieket követve kiszálltam, egy lépésön haladtam fel és hirtelen egy folyó töltésén találtam magam, melynél szebbet még nem láttam életemben.

A gyönyörű folyó mesés magasságu töltések közé volt szorítva. Remek ivezetű hidak kötötték össze a partokat és az ivék alatt hajók jártak, melyeket nem hajtott sem szél, sem evező, a melyek azonban egy fekete kéményből kavargó füstöt püfékeltek a levegőbe, azonképen, mint a járművem elé fogott sárkány tette.

Azt hittem, hogy meg kell halmom a haragtól és bosszuságtól, hogy ilyen bolond álomba merültem, a midőn mellettem egy férfit pillantottam meg, a ki nagyobb urnak látszott, mint a többi, mert térdig érő nadrágot és harisnyát viselt formás lábain. Udvariasan kérdeztem meg tőle, hogy mi a neve e szép városnak és hatalmas folyónak, a mely lábaink alatt hömpölyög.

De mily nagy volt fölhaborodásom, a midőn a férfi, a nélkül, hogy fővegét érintette volna, egy kis csövel szájában, melyből ugyanolyan büzös füstöt püfékelt, mint a sárkányom nyers hangon így szolt hozzám:

— Ugyan hova beszél! Hát nem látja, hogy ez a Szajna. Talán nincs ki önnél a négy fertály?

És ugyanekkor két kis kereket ragadott meg, melyet csak most vettem észre, felugrott reá és pár percz mulva eltűnt szemeim elől. Mindjárt tisztában voltam, hogy ez a szerencse

azt hiszem, hogy a miniszter erre így fog felelni: „Engedje meg Maupassant ur, hogy ezt a kitüntetést előbb önnek nyujtsam át s aztán gondoljak pártfogoltjára.”

— Óh, nem! — tiltakozott ő — nekem soha sem lesz rendjelem, nem leszek az Akadémia tagja, nem házasodom meg és életemben soha egy szót sem fogok írni a Revue des deux Mondes-ba.

Pedig utóbb mégis megtörtént, hogy egy regénye megjelent a Revue-ban, sőt közel járt az akadémiai tagsághoz is. Alexandre Dumas akarta őt mindenáron bevinni a halhatatlanok közé és mikor terve már majdnem sikerült — eldőrdült a revolverlövés, megtörtént a cannes-i katasztrófa.

Halála előtti tavasszal felkeresett Maupassant.

— Egy három felvonásos vigjátékom van; senki sem sejt róla semmit.

Megjegyeztem, hogy végtelenül boldog vagyok, hogy az ő művét terjeszthetem a Comédie Française drámabíráló bizottsága elé s majd az ő nevét is olvashatom szinlapjainkon.

— Csakhogy én kötöm magam ahhoz, — szolt ő ekkor közbe, — hogy a bizottság az előadásig ne ismerje művemem.

— De kérem, hisz ez csak formalilis, — siettem ő megnyugtanni. — Hisz az ön neve már a sikert is biztosítja.

Ő mereven ragaszkodott álláspontjához:

— Nem akarok a drámabíráló bizottságon át jutni a szinpadra.

istene volt csodálatos kerekével és csak azt sajnáltam, hogy ilyen különös ruhát visel és ilyen sajtáságos módon beszélt velem.

Fogatok robotgok el mellettem roppant sietséggel. A távolhan felhőkig érő épületeket pillantottam meg, a folyó másik partjáról pedig sok szép minaret-torony, kupola integetett barátságosan felém.

Az előbbi kellemetlen tapasztalat dacára sem tudtam ellentálni azon kívánságomnak, hogy egy esendesen álló fogat kocsisától megkérdezzem, mifele paloták azok, melyek mintha a földből nőttek volna ki. A kocsis szánakozva nézett le reá bakjáról, érthetetlen szavakat mormogott, melyekből csak ezeket értettem meg:

— Már hogy lehet valaki olyan buta, hogy azt se tudja, hogy merre van a kiállítás? Csaknem elájultam e szó hallatára „kiállítás!” Ugyan miféle szörny ez!

Szivem annyira elszorult, hogy felébredtem. . . Ha ismét lesznek ilyen különös álmaim, rögtön értesíteni fogom önt, kedvesem. Legyen meggyőződve, szeretetreméltó elnök, hogy önnek továbbra is legőszintébb hiva marad igaz tisztelője

de Montontour marsalné.

A másolat hitelül:

François de Nion.

SZÍNHÁZ.

Romeó és Julia. Ritka művészi élvezetben volt része annak a nem nagy számú közönségnek, mely a tegnapi színelőadást végignézte. Az ensemblét igaz, nem mondhatnók ugyan tökéletesnek, de az az igazi művészi alakítás, a mit Fáy Flóra (Julia) nyújtott, feledtette velünk az előadás apró hiányait. Fényes estje volt a tegnapi est neki s büszkének vagyunk rá, hogy ezt a nagy művésznőt magunkénak vallhatjuk. Hogy nagy művésznő, megmutatta azt tegnap este. Az erkély jelenetnél egész lelkét öntötte ki s a Romeóval való jeleneteiben csupa tűz és szenvedély volt. A második felvonásban, mikor Tybalt meggyilkoltatásáról értesül és a negyedik felvonás végjelenetében valóság-gal remekelt. Perczekig megakasztotta az előadást a zajos taps s a negyedik felvonás után még a vasfüggöny ajtaját is fel kellett nyitni, hogy megköszönje a kitüntetett művésznő a közönség szünni nem akaró tetésnyilvánítását.

Romeót O d r y játszotta. Eleinte ugyan nehezen tudott belemelegedni szerepébe, de később, mint a Lőrincz baráttal (ifj. Szathmáry) való jelenésében és az erkély jelenetnél is határozottan jó volt. Kevesebb meditálás és több lobbanó tűz és az ő Romeója korrekt alakítás lesz.

Mercutiot T a n a y játszotta a nála megszokott tudással és előkelő izléssel. Dícséretet érdemel még B a r t h a (Capulet) és kivált K i s s Irén (Julia dajkája, mindketten szépen és gondosan játszották meg szerepüket.

A rendezés kifogástalan volt, csak a hosszú felvonásokozókra sok a panasz. Ha egy állványt vagy emeletes építményt kell felállítani, az nálunk negyedórakba kerül. Egy kis körültekintéssel ezt is el lehetne kerülni.

A közönség minden ízében meg volt elégedve az előadással s elégtlenül hagyta el a színházat.

V.

A képkiallítás.

Debreczen, nov. 20.

Megirtuk tegnap, hogy a képkiallítás látogatóinak száma lassanként növekedik. Most hozzá tesszük, hogy bizony nagyon lassasán. Nem leplezhetjük tovább abbéli aggodalmunkat, hogy a kiállítás, ha teljesen nem is bukik ugyan meg, de olyan pártolásban és felkarolásban sem részesül mint, a milyet a művelt Debreczen művelt közön-

ségétől vártak a kiállító művészek s elvár a magyar kultúra és a magyar szellem érdeke. Annál jobban sőt, kirívólag szembe-tünik ez, ha a szomszéd Nagyvárad mult-kori képkiallításának eredményét megtekint-jük. Ott volt 6000 en felül látogató s meg-vettek 14000 korona értékű festményt. Nálunk egy hét leforgása alatt volt 1032 látogató s megvettek 320 korona értékű képet. Ha ebből következtetünk, a kiállítás bezárásakor lesz legfeljebb 2500 látogató s hogy Lestyán Adorján, dr. Tüdös János s dr. Magoss György urakon kívül más is fog még képet vásárolni, azt csak remélni lehet, annyival is inkább remélni, mert visszadöbbenünk az ellenkezőnek elhívés-től.

Szóval Nagyváradnak a nyomában sem járunk. Csaknem harmadrésznél nálunk a kiállítást látogatók száma, mint Váradon, arra pedig mindig büszkének szeretünk lenni, hogy ősi városunk lakosságának kétharmad részét sem teszi ki a bihari székváros lakosainak száma. S mégis onnan teljes erkölcsi és teljes anyagi siker tudatával távoztak a magyar művészek, nálunk is megvan és meglesz az erkölcsi sikerük, de másrésztől alighanem az anyagi vereség emlékével fog-nak Debreczenre, a mi minden ízében ma-gyar városunkra visszagondolni. Nem sze-retnők ezt végkép elhinni. Egy magát min-dig magyarnak valló város feladataihoz és kötelességéhez nemcsak az tartozik, hogy a nyelve, a gondolkodásmódja s az érzelme magyar legyen, hanem elengedhetetlen föl-tétele magyar voltának az is, hogy váll-vetett buzgólkodással támogassa a magyar művészet harczóit, adjon szárnyat törek-véseiknek, nyisson otthont műveiknek s így hatalmas lépésekkel lendítse előbbre a ma-gyar művelődés, a magyar szellemben való haladás ügyét.

Mindezt még teljesítheti Debreczen sz. kir. város közönsége. Még csaknem egy hét áll előtte, hogy megadja a magyar mű-vészeknek a nagyobb foku látogatásban nyilvánuló elismerést, mit Hegedüs László, Németh Lajos, Aggházy, Neogrady, Bosz-nay István, Spányik, Dudics, Zemplényi s a többi jeles művészek képei kommentár nélkül is megérdemelnek.

Reméljük, hogy a képvásárlásra is buzdítást fog adni az eddigi példa s váro-sunk tehetős, műértő polgárai nem tagadják meg az áldozatot, mely csak dícsérni fogja őket s városunk jónévét is emeli.

Kívánatos volna, ha a kiállítási sors-jegyek is jobban fogynának, mert a nyere-ményképek maguk megérdemlik, hogy vegyen belőlük, aki csak teheti.

Előre jelezhetjük, hogy abban az eset-ben, ha a sorsjegyek mind elfognak, a főnye-reményt N é m e t h Lajosnak „B á c s k a i t á j t e h e n e k k e l” című, nagyarányu, 1000 korona értékű, gyönyörű festménye fogja képezni, a többi nyerevények is mind neves művészeknek alkotásai lesznek.

HIREK.

Érettségi vizsgálat a debreczeni ev. ref. főgymnasiumban. A decemberi pótló és javító érettségi vizsgálatok főgymnasiumunkban a következő napokon tartanak: Érettségi írásbeli vizsgálat december 10—14. napjain; jelentkezni kell december 9-ig az igazgatóságnál. Szóbeli érettségi pót és javító vizsgálat december 20 án; jelentkezni kell decz. 19. déli 12 óráig. Az igazgatóság.

— **Erzsébet-ünnepély.** Az ev. ref. felsőbb leányiskolában tegnap d. e. tíz órakor vette kezdetét az ünnepély, melyen szépszámú és intelligens közönség volt jelen. A szép ünnepély a következőképen folyt le: 1. Gyászének, énekelte a férfikar. 2. Igazgatói megnyitás. 3. Hymnus, előadta a növendékek kara. 4. Emlékbeszéd, tartotta Gondi Sándor. 5. Gyászdal, előadta a vegyes kar. 6. Szavalet, előadta Karácson Ottília. 7. Szózat, énekelte a növendékek kara.

— **Elütötte a mozdony.** Özv. Fehér Istvánné öreg, 73 éves asszony, tegnap estefelé a vargakertben lakó leányát akarta meglátogatni. Hogy rövidebb legyen az útja, a szoboszlói országutnál a pályatestre tért át, ahonnan már nem messze van a vargakerti átjáró. Esti 5 óra körül járhatott az idő s így történt, hogy az esti homályban nem vette észre a közelgő vonatot. A Füzes-Abony felé haladó vonat mozdonya elütötte a vigyázatlan öreg asszonyt, a ki halálra sebzetten bukott a töltés mellett elhuzódó árokba. Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, de mire a hatósági közegek a szerencsétlenség színhelyére értek, az öreg asszony kiszenvedett. Hulláját a közköz-házba szállították.

— **Hangverseny.** Főiskolánk joghallgatóinak Önképző Köre december 6-ikán hangversenyt rendez, melynek jövedelme egy most tervezett „J o g á s z t a n u l m á n y a l a p” javára adatik.

Ez alap létesítésén, melyből külföldi tanulmányut céljaira évenként végzett jogász fog kapni ösztöndíjat: már hetek óta fáradozik a Jogász Segítő Egyesület választmánya. Most a Jogász Önk. Kör ily uton járul hozzá.

A hangverseny műsora igen tartalmas, változatos. Sikerült megnyerniök kedvelt művésznőket, P e r é n y i Margitot, ki énekelni fog, ugyszintén T a n a y Frigyeset is, ki szavalattal vett részt. Azonkívül különböző zenei számok (hegedű, quartett, trio, zongora), szavalatok és felolvasások teszik élvezetessé a műsort.

A meghívókat a jövő héten küldik szét. Bizonyára nem fog elmaradni a közönség meleg érdeklődése és méltó pártolása a nemes célért nagy buzgalommal rendezett hangverseny iránt.

— **Erzsébet ünnepély a r. kath. gymnasiumban.** A r. kath. gymnasiumban a tegnap tartott Erzsébet ünnepélyről a következő tudósítást vettük: 8 órakor nagy gyász misét tartottak, melyen a kath. gymnasium dalárdája énekelte. A gyászünnepély 1. 9 órakor vette kezdetét s az ifjuság énekkara nyitotta meg a Hymnus eléneklésével. 2. Emlékezés Erzsébet királynéira. Tartotta Nagy Vilmos tanár. 3. Méder: Lehullott a legszebb csil-lag. Énekelte az ifjuság énekkara. 4. Sajó Erzsébet. Szavalta: Ericz Ernő. V. o. t. 5. Erzsébet királyné emlékezete. Irta és felolvasta Unger József VI. o. t. 6. Varga: Cyprus-lombok. Szavalta Ignácz Béla IV. o. t. A lélekemelő ünnepélyt végül az ifjuság énekkara által előadott Szózat rekesztette be.

— **Paraszt párbaj.** S z i l á g y i Miklós és B o r s i Gergely hadházi lakosokról van szó. Mindakettő feleséges ember. Szilágyi a Borsi asszonyáról tudott valamit s azt elmondta szépen kiszinezve az ivóban, a mulatók nagy lelki gyönyörűségére. Borsi úgy gondolkozott, hogy csak vér moshatja le a szíven ejtett gyalázatot s egy hatalmas doronggal várta ellenfelét a kocsmajátóban. Védte magát! — kiáltott fel s megforgatta a hatalmas suhángot. Folyt a vér, de a nézők egyike sem gondolt arra, hogy szétváltassza a verekedőket. Végre is Szilágyi bukott tehetetlenül az utca sarába, úgy hogy hordágyon vitték haza. Fején és karján szenvedett súlyos sérüléseket. Ma át-

szállították a helybeli közkórházba. Az orvosok remélik, hogy megmentik az életnek. Borsi Gergely ügyét pedig áttették az ügyész-séghez.

— **Kivégzés Szatmáron.** Már régebben megirtuk, hogy a kegyelmi tanács **nem ajánlotta Papp Bélát** kegyelemre a királynak, ellenben Zsoldies Mihály juhászt igen. A királyi döntés tényleg **ebben az értelemben történt meg** és az iratokat szombaton küldték le Szatmárra.

Mint egy szatmári távirat jelenti, az iratok csak tegnap érkeztek meg a szatmári törvényszékhez és az ítéletet ma hirdetik ki Papp Béla előtt. Minthogy a törvény értelmében a halálos ítéletet a kihirdetés után 24 óra alatt végre kell hajtani, a kivégzés **szerdán reggel fog megtörténni.** Baly Mihály hóhért már értesítették, hogy ma pribékjeivel Szatmárra utazzék.

Igy tehát Papp Bélának órái megvanak számlálva. Hátra van még az utolsó reménysugár, a védő kegyelmet kérő távirata a királyhoz, de ennek már aligha lesz foganatja és Papp Béla a sorsát nehezen kerülheti ki.

— **Kártyabarlang Salétrom utcán.** Tegnap egy véletlen esetről kifolyólag egy salétrom-utcai tiltott szállásadással egybekötött kártyabarlangról rántotta le a leplet a rendőrség. Nagy Miklós szakácsi-i napszámos vásárlás céljából jött Debreczenbe a Salétrom-utca 6. számú házában szállott meg, a hol olesó pénzért éjjeli szállást adtak vidéki embereknek. Ugyanott tartózkodott Csuk a Sándor helybeli napszámos két társával, a kik kártyázni kezdtek a vidéki emberrel. A hazárd játékban 40 koronájától szabadították meg Nagy Miklóst, a ki csalással vádolván Csukáékát, a rendőrségnél keresett orvoslást. Házkutatást tartottak s tizenkét vidéki napszámost találtak nevezett házában beszállásolva, bárha tulajdonosának szállásadási engedélye nincs. Kiderült az is, hogy ez a szolid szálló helyiség valóságos kártyabarlang s nagyon sok jámbor vidéki atyafi hagyja ott keservesen szerzett keresményét. — A nyomozást erélyesen folytatják.

— **Kirabolt tanya.** F. hó 18-án virradóra Sipos Mihály gazdaembernek a házi határban magánosan álló lakatlan tanyaának kamráját ismeretlen tettesek feltörték s onnan egy zsák búzát, egy bundát és többféle ruhaneműeket elloptak. A helyszínen egy lóhajtó ostort találtak, mit a betörő veszthetett el. A gyanu Tóth Gábor bőszőrményi lakosra irányul, bárha ezideig állhatatosan tagadja, hogy ő követte volna el a betörést. Atadták az ügyészségnek.

x **Szép bajusz** leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető a híres **Hajdusági pedrő** használatával, mely minden **bajuszpedrő készítmények között a legjobb!**

A bajuszt szép állásban tartja, nem törí, nem tépi ki és **soha sem keményedik** meg.

Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készült, **terpentint** nem tartalmaz, igen kellemes illatu és **soha sem avasodik meg.**

Egy doboz ára: fehér és barna színben 40 fillér. Kapható: Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszer-tárában valamint a készítő **Grósz Nagy** Ferencz gyógyszer-tárában, H. Szoboszlón.

— **Állatoktól inficiált emberek.** A Baja közelében levő Érsek-Csanádon egy eddigelé teljesen érthetetlen betegség dúl a házi állatok között. Ez az állatbetegség már azért is igen veszélyes, mert az állatok körül foglalatoskodó emberekre is átragad. A múlt héten Felső György egész családja betegedett meg, közülök négyen meg is haltak egy beteg tehéntől. Tegnap meg Szabó Mátyás parasztagdának két bikája betegedett meg. Szabó a két beteg állatot megtagogatta, hogy meglássa a bajt. Rövid időre rá dagadni kezdett a keze, délig az egész teste megdagadt, esti 8 órára pedig iszonyu kínok közt meghalt. Most Szabó felesége és három éves kis lánya hasonló

módon megbetegedett, de ezek felgyógyulása valószínű.

— **Rabló cigányok.** Kaneczler Salamon t.füredi kereskedő szekerem akart eljutni a szomszédos községbe. A debreczeni határhoz tartozó völgyesen, az egyeki utvonalon kóbor cigányok ütöttek rá s mielőtt védekezésre is gondolhatott volna, a szekeren levő dobozt, amely 240 korona értékű selyemkendőket tartalmazott, megragadták és vad futással menekültek. A csendőrség erélyesen nyomoz utánuk s eddig az óhátierdőt is felkutatta, de mindezeidig eredmény nélkül.

— **Házi szarka.** Rác Lajos kőművesnek az utóbbi időben háromszor ellopták ládájából nehezen szerzett pénzét. Nem szólt senkinek a tolvajlásról, hanem egy este készakarva nyitva hagyta a ládáját és lesbe állott. Nemsokára jelentkezett is a tolvaj Szodrai János kőművessegéd, a károsult alkalmazottja személyében. Rác a rajtakapott házi tolvajt azonnal átadta a legközelebbi rendőrnek. A nyomozás folyamán a vétkes segéd beismerte, hogy az előbb elkövetett tolvajlásokat is ő követte el, alkalcs segélyével kinyitván a ládát, ily módon 81 korona és 50 fillért tulajdonított el. A törvényszék ma vonta ezért felelősségre s bárha a károsult Rác Lajos nem kívánta a megbüntetését, nyolc havi börtönnel sújtotta a tolvaj kőművessegédet.

— **Meggyilkolt parasztagda.** Veres József fenesali parasztagda a napokban a szomszéd faluba gyalogolt, hol valami sürgős dolga akadt. Estére visszavárta a családot, de hiába, mert már a hajnal is pirkadott és a parasztagda még sem tért vissza. A kora reggeli órákban a falubeliek a mezőre siettek. Mikor a község határához értek, egy fiatal leányka rémülten kiáltott fel:

— **Nézétek csak, a mesgyén egy ember fekszik!**

A gazdák közül a bátrabb férfiak erre előre siettek, míg az asszonyok és gyermekek halálsápadtan húzódtak vissza.

— **Emberek siessetek,** Veres József fekszik itt megölve! — szolt hátra ijedt hangon egy férfi.

Borzasztó látvány tárult a munkások szemei elé. Veres József iszonyuan szétroncsolva, ott feküdt vérben fagyva. A szerencsétlen ember fejét a gyilkosok teljesen szétroncsolták, míg testén számos mély szurási seb tátongott. Veres József valószínűleg az éj beálltával ballagott hazafelé s az uton az orgyilkosok törének esett áldozatul. A gyilkosság, mely minden jel szerint a boszu műve. nagy izgatottságot keltett a környéken.

A csendőrség erélyesen nyomoz a gyilkosok után.

— **A hamis váltó.** Gacsó Demeternek szüksége lévén 300 koronára, gondolt egy merészet s egy fenti összegről kiállított váltó alá oda kanyarította a keresztanyja, özv. Szolnoki Bálintné és Szolnoki Imrénének a nevét. Ezt a hamis váltót aztán benyújtotta a h. bőszőrményi városi takarékpénztárnál s annak összegét fel is vette. Hamarosan kiszült azonban a turpisság s a törvényszék elé került a hamis váltó. Özv. Szolnokiné és Szolnoki Imre esküt tettek rá, hogy nem ők irták a váltót alá s miután az irázzakértők is Gacsó hamisítása mellett bizonyítottak, a váltóhamisító töredelmes vallomást tett. Ma hirdette ki a törvényszék dr. Széke István törvényszéki bíró elnöklete alatt, az ítéletet, melyben a fenti büncselekményért 7 havi börtönnre ítélte a vádlottat.

— **A milliomos rab.** A szegedi Csillagbörtön nyomdájában a litográfiával foglalkozik egy törődött, öszbevegyült öreg rab. Az a dolga, hogy a kőre terített papíron végighuzogatja a hengert. Azután fölveszi a

kemény papírost és vigyázattal huzza föl alóla a litografált papírost. Bizony egyhangu, unalmas munka ez kora reggeltől késő estig. Bele is fárad az öreg rab, akinek lesóványodott testéről csüng már a darócruha. Nem is mondaná senki, hogy abban a ruhában egy dús gazdag ember, egy többszörös milliomos, névszerint Ujhelyi Lipót, a hódmezővásárhelyi nábob rejtőzködik.

— **Sikkasztó szolgál.** Thany János szolgájára, Kaderás Dajka Ödönre, rábizott 20 koronát, hogy váltson ki rajta egy vasuton érkezett csomagot. Kaderász magához vette a pénzt, de a helyett, hogy a mondott célra befizette volna, egy korcsmában elmulatott belőle 14 koronát. Miután a károsult feljelentette az esetet, a törvényszék sikkasztás büntetéseért vonta Kaderászt felelősségre s két havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Farkas Menyhért milliós menyasszonya.** A lottó-király Amerikában úgy látszik, nagy szerencséhez jutott, még pedig ezuttal nem a lutri által. Ez tűnik ki legalább abból a levélből, mit Szent Tamás budapesti iparos kapott egy newyorki barátjától. Eszerint a magyar kolónia tagjai másról sem beszélnek most New-Yorkban, mint Farkas Menyhértről, a temesvári lutri-pör nagy alakjáról. Farkas már régen ott lakik. Hozott magával — írja a newyorki magyar — vagy ötvenezer forintot s szorgalmával s megjegyzem, becsületességével, vagyona szépen gyarapodott. — Farkasnak bizományi üzlete van. — Németországba, Franciaországba küld piperecikket. Farkas, aki már nem mai legény s több az ősz haj a fején, mint a telete, házasodik. Milliomos asszonyt vesz nőül. Christmas Julianna asszonyt, akinek óriási gyapjuszövő gyára van a 43 ik Streeten. Christmas asszony vagyonát tizenöt millió dollárra becsülik. — Megjegyzem, hogy Farkas Menyhért menyasszonyának vérszerinti nagybátyja Bryan, aki kevés híjja, hogy nem lett elnöke az amerikai köztársaságnak. Annyit mondhatok, hogy Farkas Menyhért, aki diszelnöke a Szent-László magyar együletnek, sokat áldoz elszegényedett magyar honfitársaira.

x **A Souchong** nevű, 1900. évi thearátás, a Messmer behozatali czég jelentése szerint nagyon jeles minőségű. Miután erre már hosszú évek óta nem volt eset, bizonyára érdekelni fogja a szakértőket, hogy e fajta Messmer-thea az ismert eladási helyeken csomagonként 1 korona 60 fillérért kapható.

— **Krupp ur.** A hírneves ágyukirály demokrata ember. Még pedig a javából. Nem kell neki sem czim, sem rang, — teljesen megelégszik a millióival, meg az ágyukirályi titulussal. A napokban „jó barátja“ Vilmos császár, talán, hogy meghálálja az ártatlan kínai asszonyok és gyermekek ellen oly kitünően funkcionáló Krupp féle ágyukat, — az ágyukirálynak az excellenciás czimert adományozta. Krupp szépen megköszönte a kitüntetést. Ma pedig, falrakaszokban szőlította fel gyárának munkásait, hogy ezentul is egyszerűen „Krupp urnak“ szólítsák. Ilyen demokra Krupp ur, — az ágyukirálya.

x **A prágai házikenőcs** orvosilag kipróbált, melegen ajánlott szer, mely gyuladós sebeknél és daganatoknál, mint fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyuladás ellen, hűsítőleg, gyógyítólag a legjobb eredményel alkalmaztatott, miért is már mindenütt, mint kitünő házi szert tartják. Ezt Fragner A. gyógyszer-tára Prágában készíti és az itteni gyógyszer-tárakban is kapható.

— **Az akarat.** Taine hátrahagyott művei közt igen érdekes kéziratra találtak, amely nyilvánvalóan folytatása lett volna az Intelligencia című könyvnek. Címe Volonté lett volna. A mű nem tökéletes, de egyes jegyzetekből meg lehet állapítani, hogy Taine egy óriási lélektani munkát tervezett, a melynek két része az elméleti és a gyakorlati működésről szolt volna. Számos költeményt is találtak az irodalmi hagyat-

tékban, de ezeket az özvegy óhajára csak sok idő múltán fogják kinyomatni.

— **Olcsó mulatság.** Mulatságos vidám percekot szerezhet magának, a ki a diszes kiállítású, tréfás verseket tartalmazó **Vidám versek** című kötetet megszerzi. Ára eddig két korona volt, de most **egy koronáért** megvehető szerkesztőségünkben. Megrendelés eszközölhető a lapkihordók útján is.

x **Nagy választékban tart raktáron aquarell mintákat, valamint olaj és aquarell festékeket a Osokonal-nyomda papírkereskedése.**

A hóhér.

„Papp Bélán holnap reggel hajtják végre a halálos ítéletet.”

Holnap reggel, homályos hajnalban dolgozik a hóhér Szatmáron.

Ugy-e megborzadtok, ijedt és szomorú lesz a lelketek, elmétek pedig borus, midőn a hóhért halljátok emlegetni? A hóhér a mai társadalom réme, öslény, a mi megrémiti a modern, finom lelkű embert. Emlékeztek a jégszürke haju és nagyszakállu hóhérokra, a kik Heine Henrik emlékeztéseiben gyűlést tartanak és boros kancsók mellett némán, szótlanul mulatnak? A hóhér ma is néma, méltóságos, szomorú és rémületes. Magányosan él, senki sem tudja hol jár, merre jár, — felesége van-e, leánya van-e, vagy fia, — él ismeretlenül, az emberek között, névtelenül és idegenül, de ha hívják, megjelenik és halkán dolgozik. Most Szatmáron dolgozik: a fogház udvarán már ácsolják a bitót.

Megtudtam, hogy hol lakik a hóhér.

Csepelen lakik, ott kőháza és magas kerítéssel övezett udvara. Itt él legényeivel. Teljhatalmu ur a maga területén. Hallották, hogy hóhér valaha nem fizette volna meg az adóját, avagy kihágást követett volna el? Még ha tenne is valamit, elhallgatnók a hóhér bűnét. De a hóhér hallgat, — felőle senki sem tud, mert senki sem kíváncsi rá.

Messze-messze a társadalomtól, még a valláson és törvényen is túl él egy magányos ember. Emberi erkölcsének okmánya az ő hivatala és megválasztása. Emlékeztek: hányan pályáztak szép hazánkban a bakó állására, midőn Kozarek, a rettenetes meghalt? Mészárosok és csizmadia, sőt egy elzúllott jegyző is. Hogy kire esett a választás, — mellékes. A hóhér megvan, él és nagy mezején — egy ország a mezője — dolgozik. Most Szatmáron végez egy ural.

Vajjon izgatott-e a hóhér? Érinti-e lelkét a szerda hajnali művészkedés? És érez-e majdan megelégedést, midőn fekete keztyűt levette, a földre dobja? S ha meghajtja magát és hangtalanul távozik?

Előttünk, csendes és nyugalmas polgárok előtt, messzire van ez a férfi. A törvény, mely a lánczot, a börtönt és a bitófát alkotta, a huszadik században holnap szerepelteti utolsó alakját. Aki a legutolsó lapon van, a mely lapot a szigorú bíró is félve fordítja: — ott áll a hóhér fekete szalon öltönyben, keztyűsen és kiberetvált ábrázattal. Mindenek után és mindenek felett ő jött. Midőn a társadalom már behunyta szemét és elfordította fejét, ő jött.

Akad-e asszony, ki a hóhért szereti? Ki arcát megcsókolja, kezét megsimogatja? Tán akad, hisz asszonyok mindenre vállalkoznak.

Mi, csendes polgárok, holnap reggel, ha a süvöltő szelet halljuk ablakaink alatt, adjunk hálát az Istennek, hogy a hóhért mesz-

szire, Csepelbe, egy magas kerítésű kőházba zárta a törvény és csupán hívásra jelenik meg. Bár ne hívnák őt soha!

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A császár állapota.

Livadia, november 20. Tegnap a következő orvosi jelentést adták ki: Miklós császár a tegnapi napot jól töltötte. Este 9 órakor hőmérséklete 38'7, érverése 72 volt. Éjjel a császár nagyon jól aludt. Ma reggel állapota kitűnő, testi ereje teljesen kielégítő volt. Reggel 9 órakor hőmérséklete 38'4, érverése 68 volt.

A csehországi németek kiáltványa.

Prága, november 20. A csehországi német haladópart választási kiáltványa a világostalan belpolitikai állapotokra utal, a melyek alatt az egész gazdasági élet szenved. A felelősség azért azokat a kormányokat illeti, amelyek áldatlan politikájukkal visszatorították a németiséget s előmozdították más néptörzsek mértéktelen követeléseit. A német nép most is, jövőre is erőiesen elene fog szegülni minden kísérletnek, amely arra irányul, hogy Csehország állami függetlenségét nyerjen, vagy az államot földarabolják.

Kiirtott család.

Arad, nov. 20. Szent-Benedek községben Roth Jakab nyugalomba vonult kereskedőt, feleségét, tizenkét éves hugát meggyilkolták. Roth fejét teljesen szétdarabolták. Róthné az előszobában feküdt összekötött kezekkel és széthasított koponyával. A kis leány a szobában a padlón feküdt átmetezett nyakkal. A csendőrség kiderítette, hogy a gyilkosságot Vadlaska Magda szolgáló, kedvese Padluzsán András és ennek testvére János követték el s 500 frtot raboltak. Mindhármójukat elfogták.

Rablógyilkos asszony.

Győr, november 20. Győrszigeten tegnap gyilkosság történt, megölték Mészáros Istvánné nyolczvanhárom éves koldus asszonyt. Az öreg asszonyt szállásadója, özv. Prokop Jánosné ölte meg, aztán kirabolta. Prokopné már beismerte a gyilkosságot. Áldozatát előbb kalapácsal fejbeütötte s miután nem halt meg mindjárt, megfojtotta.

A délafrikai háború.

Róma, november 20. A nehézségek miatt, a melyeket a francia kormány tett, Krüger Triesztben fog partra szállani.

Marseille, nov. 20. Leyds dr., transzváli követ tegnap ide érkezett.

London, november 20. A Standard tegnapelőtti kelettel táviratokat kapott Dél-Afrikából, a mely szerint jó időre nincs kilátás arra, hogy az uitlanderek visszaterjenek a Randterületre. Azt hiszik, hogy csak hónapok múlva fognak visszatérni.

A három próféta.

Kedves történeten mulat most Páris. Egy francia tiszt eltűnt. Egy újságíró, aki minden lehetőséget elkövetett, hogy barátját megtalálja, semmiképp sem tudott az eltűnt tiszt nyomára akadni. Végre is elhatározta, hogy a szellemek útján fogja megkeresni az

eltűntet. Felkereste tehát Lay-Fourielle asszonyt, aki kitűnő médium hírében áll. Az asszony evvel a kérdéssel fogadta:

— Ön Juliát akarja megkérdezni?

— Nincs szerencsém Juliát ösmerni.

— Julia az én szellemem. Szelleme egy kis leánykának, akit én soha sem ösmertem.

— Aha! Tehát kérem.

Lay-Fourielle asszony éneklő hangon imát mondott. Aztán hirtelen hátrahanyatlott a feje, a szeme merev lett, kezei görcsösen kapaszkodtak az asztalba, félig nyitott ajkai közül elfojtott hangok törtek elő. Az újságíró eleinte epileptikus rohamra gondolt, pedig csak a szellem volt, amely elfoglalta helyét az asszony lelkében. Három perc múlva nyugodtabb lett a médium és gyerekhangon kezdett beszélni.

— Hívtál? Itt vagyok. Mit akarsz?

— Hol tartózkodik X. ur?

— És az újságíró az eltűnt fotografiáját odatartotta a médium elé.

— Ez tiszta?

— Igen.

— Fiatal?

— A kép után ítélve, igen. De mondd meg él-e ez az ember és hol van?

— Várj!

Rövid szünet után „Julia“ újra beszélni kezdett. Elmondott mindent, amit az esetre vonatkozólag előző nap az újságok irtak. Vagy kitűnően voltak az újságok informálva, vagy pedig a tulvilágon is olvasnak újságokat. Az újságíró még mindig nem volt kielégítve.

— Él? — kérdezte.

— Nem, meghalt! Vért látok! Szenyves vizet.

— Pontosabban.

— Nem tudok!... Vér... viz... fáradt vagyok... ne kérdezz többet.

— És mikor a kis leány szelleme megint kiszabadult a médiumból, ennek a hangja megint normálisra vált.

— Meg volt elégedve, uram?

— Ugy-ugy!

— Julia talán roszkedvű volt.

— Ugy látszik!

Az újságíró elbucszott és elment egy kártyavetőnőhöz. Nagy csomó kártyát osztogatott szét kis csoportokban, számolt, mosolygott, beszélt, folyton beszélt...

— Az az ember él! A kártyák azt mondják!

— Hála Istennek.

— Fogságban van. Pénz kell majd a megszabadításáért fizetnie. Sok pénzt. De ő él és nemsokára visszatér.

— Köszönöm, asszonyom. Szabad még egyet kérdeznem: Mi az ön véleménye a spiritizmusról?

— Nevetséges! Csak egy dolog létezik: a kártya!

— Erről meggyőződtem! Isten önnel.

Azután felkereste az újságíró Auffinger kisasszonyt, a híres szomnambulát, akinek a segítségével a megölt Gouffé holttestét megtalálták. Megérintette az eltűnt arczképét és így szólt:

— Az az ember halott.

— Biztosan tudja?

— Nem látok tisztán... véres ruhákat látok... Megölték... testét nem látom.

Az újságíró szomorúan ment el. Mind a három művésznőnek „csalhatatlan“ a módszere. De ő meg van csalva.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Lentol.** Lehmann und Scheid (Berlin—Reinickendorf) gyárában Lentol néven egy új aczélkeményítő anyagot készítettek. A szabadalmi leírások és egyes gyárosok próbái szerint ez az anyag az aczélt oly keményre teszi egész tömegében, hogy szinte hihetetlen. Ha az aczél ezzel az anyaggal bedörzsölik, akkor az aczél egész tömegében homogén lesz, a lentolt főlsvíjja s ellenáll a legerősebb koptatásnak is. A tisztán ipari értékű találmányról e helyen csak az értékesebb elméleti részek közölhetők. Az aczél abban különbözik a kovácsolt vastól, hogy több szenet tartalmaz. E

szerint a vasat úgy kell tekintenünk, mint megfagyott szén-oidatot. A cukros vízből készült jég tartalmaz cukrot, épen így a folyékony vasban főlódott szén benne marad a szilárd vasban is. (A gyémánt készítése is azon alapul, hogy a vas oldja a szenet, mint a víz a cukrot.) Az aczél széntartalma a folytonos rázás és dörzsölés következtében állandóan fogy és így szilárdsága is esökken. Természetesen, az aczél felszine fog legelőször tönkremenni s mivel puhább lesz, elkopik, eltöredezik. A lentol ezt az elpusztítást megakadályozza, mert a hiányzó szenet mindig pótolja s így az aczél egész tömegében állandóan kemény marad.

* **Tévedésből.** Hadnagy (éjjeli 2 óraker az órjáratot vizsgálva): Horváth, lépjen elő! Nem lát semmit?

Horváth: Nem, hadnagy ur.

Hadnagy: Még mindig nem lát semmit?

Horváth: Nem, hadnagy ur.

Hadnagy: Hát nem látja, maga ügyetlen, hogy a csákója helyett a leveses csészéjét tette a fejére?!

* **A varrótű fogyasztása.** A leghasználtabb háziesszközök egyike a varrótű. A legrégebb időkben mindenki otthon csinálta a varrótűt esontból, drótból és fából. Amióta azonban a gépipar kifejlődött és a tömeggyártás minden anyagot meghódított, a tűsenki sem készíti otthon, hanem vásárolja. Most, mikor a tügyártás központosítva van s a statisztika megmutatja, hogy mennyi tűt adnak el évenként egyes országokban, bámulattal kell szemlélni azt az óriási teret, a mit a varrótű meghódított. Németország 1896-ban 12 ezer métermázsa tűt adott el a külföldön 132 millió korona értékben s otthon is elhasznált ugyanebben az esztendőben 10 ezer métermázsa varrótűt. Ilyiszonyu tömeg varrótűvel szerepel csak Németország piacza. Mennyi lehet még ezenkívül Anglia, Franciaország tügyártása? Olyan nagy nagy mennyiség, hogy még a statisztika sem foglalkozott vele.

* **Pháros beszilgetis.** Smüle: Thátikám! bon jour, je suis l'honneur.

Zöldmezei: Micsede nyelven beszélsz velem?!

Smüle: Thátikám én thonólok francziáól!

Zöldmezei: Jobb lesz hojd ha nem thansz. Minek thodjanak meg o francziák, hojd te milen nadj szhomár vadj.

* **Női képek a bur hadseregben.** A londoni „Daily News” haditudósítója érdekes részleteket mond el a bur hadsereg kémszolgálatáról. A szervezet élén — mint a tudósító mondja — egy német származásu nő állott. Lelkesedésből esatlakozott a burok lobogójához. A háboru kitörésekor mint egy orosz mérnök felesége élt Johannesburgban s mikor eldördültek az első ágyuk, minden feltűnést kerülve, kisebb utazásokat tett Oranjeba és Natalba. Városról-városra, telepről-telepre utazva kitűnő kémszolgálatot szervezett, kizárólag asszonyokból. Nagy rábeszélő képességével sok bur asszonyt nyert meg az ügynek s mint élelmiszer-árusokat az angolok táborába küldte őket. Kémeit természetesen ellátta a szükséges utasításokkal s különösen azt kívánta tőlük, hogy pontos adatokat szerezzenek az ellenfél erejéről, az ágyuk számáról, a legénység és állatok egészségi állapotáról. Kitűnő szolgálatot tett a burok ügyének egy másik fiatal német nő. A szép leányba szerelmes lett egy angol tiszt s ezt a vonzalmat fölhasználva, a leány az angol hadsereg legtitkosabb rendeleteit közölte az akkor már menekülőben levő Krügerrel. Ugyanaz a nő egyszer egy fontos hir átadása végett átváltotta magát zulukafernek és úgy ment Pretóriába.

* **Sajtelelem.** Kereskedősegéd: Goldberg ur, a mi Silberthal barátunk esődöt mondott.

Főnök: Fejezze ki rögtön előtte sajnálkozásunkat, de úgy fogalmazza a levelet, hogy szerencsekívánásnak lehessen tartani.

CSARNOK.

Tamás története.

Irtá: Gál Zoltán.

Tamás megunta a sok kóborgást. Jókor reggeltől késő estig folyton szaladgált összevissza, valami foglalkozást keresve. Nem talált semmire. A hol egyszerűen tagadólág feleltek, ott még csak megjárt; de sok helyen durva szidásban s tettleges kiutasításban volt része.

Ettől, de meg a fáradságtól is elesigázva, hazafelé vette útját. Öntudatlanul haladt előre, bambán bámulva a semmiségbe. Egy helyen sovárgó szemmel nézegette a kellemes nyalánkságokkal rakott kirakatokat. Mikor eszébe jutott a sok szenvedés, a miben eddig része volt, hajh, olyan nagy kedve lett volna nekirohanni azoknak az óriási üvegtábláknak, miken belül — szorinte — a boldogság lakozott. Azután arra gondolt, hogy megsebezne a kezét és vér folynék, sok vér. Ez a gondolat aztán jelen- tékenyen lehütötte rombolási kedvét, de korántsem csillapította éhségét.

Mikor a körutra befordult, még mindig ilyen agóniában volt. Észre sem vette, hogy a gyors járókelők mint lökdösik oldalba, valahányszor ő megáll s mormog valamit Csak ment tovább.

Egyszerre fülsiketítő füttyöt, esengést hall, aztán az embertömeg féktelen ordítását, maga előtt lát egy tűzokádó szemű szörnyeteget, mely fel akarja őtet falni, meg akarja őt semmisíteni. Olyan zürzavarosnak, olyan káprázatosnak tűnik fel előtte mindez. A esoda mindinkább közeledik, már azt hiszi Tamás, hogy nyomban jön a megsemmisülés, a halál, a tulvilág.

Már hallani vélte az angyalok karának zengését, üdvivalgását, a mint őt üdvözlik. Nagy veszedelemben a legbűnösebb ember is azt hiszi, hogy a menybe jut.

Egyszerre csak érzi, hogy erős kezek ragadják vállon s lóditják el messze, messze. A fejét beleverte a kövezetbe. Vér is jött, kevés ugyan, de elég arra, hogy Tamás magához térjen.

Majd elütötte a villamos. Az a derék hentesmester, ki elete koczkázatásával megszabadította őt, most erős hangon förmedt rá: — A becületes ember nem osztogatja könnyen az életét. A halál eljön magától is.

Aztán belenézett a Tamás arcába és látta, hogy annak az embernek vagy nagyon nagy oka lett volna az öngyilkosságra, vagy merő véletlenségből érthette volna a baleset. Tamás sápadt volt, a vér mind a homlokára gyült a köré a kis bőrhasadás köré, mint az utca kiálló kövezete ejtett rajta. Meg valami ösztönszerű félelem is látszott az arcán, mintha csak most rémült volna meg igazán attól a szerencsétlenségtől, mit kikerült. Ekkor aztán a nyárspolgár megveregette a vállát s engesztelő hangon mondá:

— Nono, hiszen csak azt akartam mondani, hogy vigyázzunk ám magunkra meg az életünkre, mert ha az elvész, nem lehet helyette mást vennünk.

A csődületre egy rendőr is odakerült. Annak aztán az ott lebzselő asszonyok (a férfiakat nem engedték szóhoz jutni) gyorsan pergő nyelvel megmagyarázták a dolgot.

— Két percz telt bele. Villámsebesen ment az egész dolog. A hentes mentette meg, máskép már ott volna lelke a Teremtő előtt, ha ugyan egyáltalán van lelke az ilyen embernek.

A rendőr rögtön kikérdezte Tamást. Hogy hívják, mit akart tenni?

Tamás szégyenkezve diktált be minden adatot. Berkes Tamás a neve s orvosnövendék. Elgondolkozott valamin, azért nem látott semmit. Azután még sem birt magát. Elhallgattatta a büszkeségét s mikor a rendőr azt kérdezte, hogy ugyan mibe lehetett úgy belemerülve, megmondta az igazat. Nincs keresete, nincs enivalója. Másfél napja nem evett két zsemlyén kívül egyebet.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZINHAZ.

Folyó szám 54.

Bérlet 44-ik szám „B”

Holnap, szerdán, november 21-én:

A tévedt nő. (La Traviata.)

Nagy opera 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Violetta	Bődi Ella	Germond Gy.	Csatár Gy.
Barvoix Flóra	F. Kállai L.	Gaston	Péchy L.
Anina	Bárdos I.	Douphol	Bartha I.
Germond F.	Karacs Imre	D'Obigny	Környey B.

Holnapután, esütörtökön, nov. 22-én:

A bibliás asszony.

Operette 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Péntek, nov. 23. „A” bérlet — ujdonságul először: **Dolly.** Színmű.

Szombat, nov. 24. „B” bérlet — másodsor: **Dolly.** Színmű.

Vasárnap, nov. 25-én két előadás; d. u. félhelyárral: **Kurucz fűrfang.** Népszínmű. — Este 7 és fél óraker bérletszűnetben: **Aranylakodalom.**

Hétfő, nov. 26. „C” bérlet — **Veres haju.** Népszínmű.

Kedd, nov. 27. „A” bérlet — **Balek.** Operette.

Szerda, nov. 28. „B” bérlet — **Troubadour.** Nagy opera.

Csütörtök, nov. 29. „C” bérlet — **A kis lord.** Péchy Aranka vendégfelléptével.

Péntek, nov. 30. „A” bérlet — **Aranyember.** Péchy Aranka vendégfelléptével.

Szombat, decz. 1. — Fényes kiállítással, ujdonságul először: **Newyork szépe.** Operette.

Vasárnap, decz. 2. — másodsor: **Newyork szépe.** Operette.

Hétfő, december 3. — harmadsor: **Newyork szépe.** Operette.

Kedd, december 4. — negyedsor: **Newyork szépe.** Operette.

Szerda, december 5. — ötödsor: **Newyork szépe.** Operette.

Csütörtök, decz. 6. — ujdonságul először: **Aranyasszony.**

Péntek, december 7. — másodsor: **Aranyasszony.**

SZERKESZTŐI-POSTA.

Oláh Sándor. Ön tisztossegos iparos, foglalkozék hát a mesterségével és a versírást hagyja azoknak, a kiknek arra meg van a kellő képzettségük.

„Itt van az ősz” ezimen behozott vers végelgyengülésben szenved. Nem közölhetjük.

„Renunculus.” A vers elég jó, ha helye kerül, napvilágot lát.

—yl.— Helyben. A kis versike hangulatos, de nem tartalmaz semmi újat. Tessék mással bekopogtatni.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Hirdetmény.

Két darab Debreczeni Első Takarékpénztári részvényemet, idei szelvényeivel együtt darabonként 3900 kornáért eladom.

Nemestóthi Szabó Antal
nagykárolyi lakos, ügyvéd.

Vendéglő és szálloda átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Németh András-féle „Vasut”-hoz** címzett (Debreczen egyik legrégebb)

szálloda és vendéglőt

átvettem és megnyitottam.

Főtörökvésem mindig csak az leendő, hogy **izletes ételek és tisztán kezelt boraimmal** a közönség bizalmát és pártolását kiérdemeljem.

Dus étlap. Zónavacsora 10—20 krajczár.

Ujbor literje 36 kr.

Uj butorokkal berendezett szép, tiszta szobák.

Pártfogást kér tisztelettel

Fógel Ferencz,

vendéglős

Hunyady-utca, a népkerttel szemben.

Azonnal eladó.

I. **Ujonnan épült emeletes ház.**

II. A homokkertben, mintegy **1000 □ öl szőlőföld**, a rajta levő **urilakkal, istálló, kocsiszin.**

III. **12 nyilas** kitűnő karban levő **szőlő; urilak, pincze, vinczelérház, istálló** és minden megkívántató egyéb szükséges berendezésekkel.

Mindezen ingatlanok rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett

örök áron eladók,
vagy valamely kisebb értékű ingatlannal elcserélhetők.

Értekezni lehet: **Deák Ferencz-utca 14. szám alatt, földszint:**

Bornyász József
tulajdonossal.

Antal Vincze

uri divat szabó, a tisztviselő-egylet szállítója
Debreczen, Simonffy-utca.

Van szerencsém tisztelettel t. rendelőim szives tudomására hozni, hogy üzletemet Simonffy-utczában, a szemben levő helyiségbe helyeztem át.

Egyben ajánlom továbbra is

valódi angol, francia divat

szöveiteimet, melyekkel ez idő szerint is teljes megelégedést nyertem b. rendelőim részéről. Különben ezután is elvem leendő és fősúlyt fektetek az izléses kiállítás, szabás és szolid árakra.

Magyar és diszruhákat

is a legjobb kivitelben készítek.

Magamat becses pártfogásukba ajánlva, vagyok mély tisztelettel

Antal Vincze,
férfi szabó.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

■ rovatan az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyeshető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Eladó

egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.

Kiadó

1901 május 1-ére Burgondia-utca 16. szám alatt 7 szoba, fürdőszoba, hozzá tartozó mellékhelyiségek, házmesteri lakka, külön udvarral ellátott urilakás, új házban jóvizű kuttal. Bővebbet Berger Jenő építész irodájában Széchenyi-utca 21.

Pincze,

mely üveges borok be-raktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

100—150 drb szarvasmarhát telelésre

elvállalok.

Ajánlkozásokat elfogad: **Dónos Ferencz** urad. tisztartó, **Szilágy-Nagyaluban.**

Uj női divat-terem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Piacz-utca 65. sz., Czégely-házban, a Miklós-utca sarkán**

Maison Steiner cég alatt

női divat-termet

nyitottam, a hol is megrendelésre a legutóbbi divat szerint **női ruhák, blousok, jouponok, colliék** stb. mérsékelt árszámításban készíttetnek.

Tekintettel arra, hogy tapasztalataimat és szakképzettségemet Budapesen a legelőkelőbb műtermekben szereztem és csakis elsőrendű munkaerőt alkalmaztam, biztos reményem van, hogy t. megrendelőim legkényesebb izléseinek is megfelelek.

Kérem a n. é. közönséget, hogy próba-megrendeléseivel megtisztelti kegyeskedjek.

Kiváló tisztelettel

Maison Steiner.

MIHALOVITS I. gyógyszertára a „Kigyó”-hoz

DEBRECZENBEN

Ajánlja

Harmat-arczporát (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizsporral. **Jól tapad és igen jól fed.**

A **Harmat-Creme** s **Harmat-szappannal** együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. **Kapható háromféle színben (fehér, rózsás s creme szín).** Minta doboz **Harmat-pouder** ára **50 fillér (pamacscsal 60 fillér).** Nagy doboz ára **1 korona 80 fillér.** — Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini fettpouder** (háromféle színben) kis dobozban.

1 doboz 40 fillér.

Veloutin-pouder (háromféle színben) kis dobozban.

1 doboz 60 fillér.

Nyomatott a „Csokonai”-nyomdában Debreczenben.